

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologiæ Speculativæ Scholasticis Prælectionibus Et Exercitiis Accommodatæ Libri IV

Haunold, Christoph

Ingolstadii, 1678

Contr. I. An Species seu Accidentia panis & vini sint partes Eucharistiæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82733](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82733)

TRACTATUS III. DE AVGVSTISSIMO EVCHARISTIÆ SACRAMENTO.

CAPVT I. DE PARTIBVS CONSTITVTIVIS EVCHARISTIÆ.

CONTROVERSIA I.

An species seu Accidentia Panis & Vini sint Partes Eucharistia.

755. **D**icendum est contra Durandum, species Sacramentales quæ sensibus percipiuntur, esse partes constitutivas Sacramenti Eucharistia. Desumitur ex cap. cum Martha §. distinguendum est: de Celebr. Missæ. qui textus ut intelligatur;

Sciendum est, solere Theologos, ad imitationem antiquorum, in Sacramentis novæ legis tria ab invicem distinguere; quorum vnum vocant, Sacramentum tantum: alterum, rem tantum: tertium, rem & Sacramentum simul. Sacramentum tantum vocant illud, quod significat, & non significatur; & hoc semper est aliquid intrinsecè pertinens ad constitutionem Sacramenti, v.g. in baptismo verba & ablutio sunt Sacramentum tantum, quia simul sumpta significant ablutio- nem spiritualementem, sed non significatur: nam licet verba videantur significare ablutio- nem corporalem, hæc tamen non est terminus Sacramentaliter significatus, sed hoc significant ex impositione hominum. Alterum, nempe Rem tantum, volunt esse illud, quod solummodo significatur & non significat: & hoc non est aliud quàm Gratia sanctificans, ac proinde non est pars constitutiva Sacramenti, sed effectus primarius illius. Tertium, nempe Sacramentum & rem simul, di-

cunt esse illud, quod & significat, & significatur, & quandoque est, quandoque non est constitutum Sacramenti. In tribus Sacramentis est Character. In Matrimonio assignatur indissolubilitas radicalis: in Eucharistia Corpus & Sanguis Christi: in extrema unctione & poenitentia est maior difficultas, quidnam sit Res & Sacramentum simul, de qua videri potest Lugo d. 2. l. 8. Hoc posito

In allegato cap. cum Martha, Innocentius III. tradit, species visibiles esse Sacramentum tantum, atqui, ut diximus, id quod est Sacramentum tantum, semper est intrinsecè pertinens ad rationem Sacramenti: ergo species sunt etiam intrinsecè pertinentes ad Sacramentum Eucharistia.

756. Probatur 2. ex Trid. sess. 13. c. 1. vbi definitur, in Eucharistia Sacramento post consecrationem Christum verè contineri sub specie rerum sensibilium: quibus verbis videtur supponere, hoc Sacramentum secundum quod est permanens, non in solo Christo consistere, alioquin non rectè diceret, Christum in Sacramento contineri: atqui nihil aliud potest assignari quod præter Christum constituat hoc Sacramentum in esse permanentis, quàm species sub quibus Christus continetur: ergo &c.

G g g g

Probatur

Probatur 3. ex definitione Sacramenti, quod debeat esse signum sensibile: atqui Eucharistia non est signum sensibile nisi ratione specierum: ergo per species constituitur in ratione signi sensibilis: ergo etiam in ratione Sacramenti.

757. Obijcies, in illo solo debet constitui hoc Sacramentum, quod habet rationem cibi: sed sola substantia, & non accidentia possunt habere rationem cibi, quia sola substantia nutrit: ergo Sacramentum Eucharistiae consistit in solo Corpore & Sanguine Christi. R. Distinguendo minorem: de cibo corporali conceditur, de spirituali & mystico cibo negatur. sicut enim nutritio spiritualis non tendit ad terminum substantialem producendum, sed accidentalem, nempe gratiam, ita non est necesse, ut cibus consistat in sola substantia.

CONTROVERSIA II.

Utrum, & quomodo in Eucharistia importetur Corpus Christi & Species.

758. Dicendum est 1. Corpus & Sanguis Christi pertinet intrinsecè, & vnà cum speciebus constituit Sacramentum Eucharistiae. Est contra Scotum & Marsilium. Probatur 1. ex Scriptura, in qua Christus loquens de hoc Sacramento tanquam de cibo spirituali ait suam carnem & sanguinem esse hunc cibum & potum. Io. 6. Probatur 2. ex PP. S. Augustinus relatus in canone: *Hoc est* 48. de Consec. dist. 2. ait, Sacrificium altaris duobus constare, scilicet, visibili elementorum specie, & corpore Christi, sicut Christi Persona constat & perficitur Deo & homine. S. Irenaeus l. 4. c. 34. dicit, Eucharistiam duobus rebus constare, altera terrenâ, altera caelesti. S. Damascenus lib. 4. c. 4. ait, Eucharistiam esse cibum compositum, sicut nos sumus compositi.

Obijcies. In alijs Sacramentis illud quod est res & Sacramentum simul, non est intrinsecè constitutum Sacramenti, nimirum Character: atqui in hoc Sacramento Corpus Christi est res & Sacramentum simul, quia significat & significatur: ergo non est intrinsecè pertinens ad rationem Sacramenti. R. Imprimis antecedens non esse vniuersaliter certum etiam de reliquis Sacramentis; multi enim volunt in Sacramento Pœnitentiae dolorem esse rem & Sacramentum, & tamen est pars Sacramenti Pœnitentiae. Quidquid tamen sit, transeat antecedens, nego consequentiam & paritatem. Primum, quia Corpus Christi significat practicè gratiam tanquam cibus, non item character, qui est effectus simultaneus cum gratia. Secundò, quia ut dicemus Conclus. 3. Corpus Christi importatur in recto in Eucharistiae Sacramento, & ideo necessariò est pars. Character autem est merum connotatum, & effectus.

759. DICO 2. Strictè & Metaphysicè loquendo solæ illæ partes constituunt intrinsecè

hoc Sacramentum, quæ vi verborum formaliter, & non merè per concomitantiam ponuntur in hoc Sacramento. Supponimus autem, quod de fide certum est, aliquas Christi partes non poni in Eucharistia præsentibus vi verborum formaliter, sed merè per concomitantiam, v.g. sub speciebus hostiæ seu panis ponitur sanguis merè per concomitantiam, quia per vocem *corpus* non significatur formaliter sanguis: pariter sub speciebus vini ponitur per concomitantiam corpus, quia per vocem *sanguis*, non significatur formaliter corpus. item sub vtraque specie ponitur per concomitantiam Anima & Diuinitas. Hoc supponimus Probatur Conclusio. Illud solum Corpus Christi constituit hoc Sacramentum, quod vi verborum fit sensibile: sed solæ illæ partes Christi sunt vi verborum sensibiles, quæ vi verborum formaliter ponuntur: nam cætera solum per consequentiam deducuntur adesse, propter rationem cum partibus formaliter significatis. Ergo &c.

Obijcies. Tridentinum dicit, etiam Animam & Diuinitatem contineri in hoc Sacramento. R. Concilium non loqui secundum rigorem & sensum Metaphysicum, seu, de concomitantia metaphysica, sed definit contra hæreticos, ut omnia ibi esse præsentia: qui modus loquendi non est improprius sed vulgaris: sic enim dicuntur in homine contineri scientia & virtus. Ita Lugo.

760. DICO 3. Corpus Christi sub speciebus panis, & Sanguis sub speciebus vini importantur in recto. Est communis. Prob. 1. Hoc Sacramentum dicitur à Tridentino *sest. 13. c. 1.* adorabile cultu latræ: ergo saltem aliquid illius importatum in recto debet esse tali cultui adorabile seu coadorabile cum diuinitate: atqui species non sunt adorabiles nisi cultu respectivo, sicut purpura Regis, ut tract. 1. hujus libri dictum est. Corpus autem Christi propter unionem cum Verbo potest adorari cultu absoluto latræ, vnde probatum est: ergo importatur in recto. Probatur 2. ex recepto loquendi modo Patrum, dum dicunt hoc Sacramentum esse Corpus, Carcèn, Sanguinem Christi. videantur apud A.A.

761. Dissensio tamen aliqua est circa species & Verba, quomodo importentur. Communis valde sententia vult importari in Recto. Contrarium asserit Lugo; & quia hanc illam sententiam 53. abhinc annis Vallisolei deducit aliqui Salmanticenses Theologi singularem recarunt, ideo nunc pro ea citat VValdensen, Istium, Syluium, Alanum.

In quæstione parvi momenti, malo cum communi sentire, species etiam importari in Recto: tum quia ipse Lugo fatetur, hoc Sacramentum sapè ita accipi, ut etiam species importentur in recto; tum quia hoc est conformius alijs communibus Sacramentis quæ important in recto illud, quod est Sacramentum tantum. tum quia argumentum Lugonis commodè solvi potest. Itaque